

Súd: Okresný súd Vranov n/T
Spisová značka: 4C/203/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8812207066
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 12. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Kozenko
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2013:8812207066.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudcom JUDr. Jánom Kozenkom v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, proti žalovanému: W. N., nar. X.X.XXXX, bytom XXX XX F. XXX zast. ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA - JUDr. STANISLAV KAŠČÁK, s.r.o., IČO: 47245034, so sídlom Ulica 1. mája 1246, 093 01 Vranov nad Topľou za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej: Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Nám. Legionárov 5, 080 01 Prešov, IČO: 42176778, zast. JUDr. Ambrózom Motykom, advokátom, AK Stropkov, Nám. SNP 7 o zaplatenie sumy 157,45 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd žalobu žalobcu zamietá.

Žalobca je povinný uhradiť žalovanej trovy konania vo výške 60,78 eur pozostávajúce z trov právneho zastúpenia na účet právneho zástupcu žalovanej ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA - JUDr. STANISLAV KAŠČÁK, s.r.o., a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalobca je povinný uhradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovanej trovy konania vo výške 58,37 eur pozostávajúce z trov právneho zastúpenia na účet právneho zástupcu JUDr. Ambróza Motyku, a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Žalobca sa podanou žalobou na tunajšom súde dňa 13.7.2012 domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 157,45 eur, úroku z omeškania v sume 14,21 eur, úroku z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 45,96 eur od 26.1.2011 do zaplatenia a náhrady trov konania. Podanie žaloby odôvodnil tým, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej dňa 23.9.2009 medzi postupcom GE Money, a.s., Bottova 7, Bratislava, IČO: 17 324 220 (ďalej len „postupca“) a žalobcom postúpil postupca na žalobcu pohľadávku voči žalovanej. Postupca nadobudol uplatňované majetkové právo - pohľadávku s účinnosťou od 1.4.2006 na základe zmluvy o predaji podniku uzatvorenej medzi predávajúci GE Money Multiservis, k.s., IČO: 35 783 214 (ďalej len „pôvodný veriteľ“) a kupujúcim - postupcom. Ďalej uviedol, že dňa 22.11.2006 uzatvoril postupca v zastúpení obchodného zástupcu (splnomocneného obchodníka na základe Zmluvy o spolupráci) so žalovanou Zmluvu o úvere č. 1187783256 (ďalej len „zmluva“). Obchodné podmienky pre úver a vydávanie a používanie platobnej karty a Sadzovník poplatkov tvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy. Súhlas s obsahom zmluvy, Obchodnými podmienkami a Sadzovníkom poplatkov vyjadrila žalovaná svojim vlastnoručným podpisom na zmluve. Na základe vyššie uvedenej zmluvy poskytol postupca žalovanej úver vo výške 325,33 eur. Žalovaná sa zaviazala uhrádzať poskytnuté finančné prostriedky v pravidelných mesačných splátkach riadne a včas. Zmluva obsahuje všetky znaky a spĺňa všetky podstatné náležitosti zmluvy o úvere podľa §§ 497 až 507

Obchodného zákonníka. Je nesporné, že medzi postupcom a žalovanou vznikol obchodnozväzkový vzťah, na základe ktorého postupca poskytol žalovanej úver. Z tohto záväzkového vzťahu vznikla povinnosť postupcovi poskytnúť finančné prostriedky žalovanej, čo aj urobil a žalovanej splácať mesačné splátky a dodržiavať ostatné podmienky dohodnuté v zmluve. Žalovaná si túto zmluvnú povinnosť neplnila, čím sa dostala do omeškania s úhradou dlžnej sumy. Jednotlivé položky dlžnej sumy sú uvedené v Platobnej histórii a boli vypočítané v súlade s Obchodnými podmienkami a sadzobníkom poplatkov. Žalovaná z ceny úveru do dňa postúpenia pohľadávky uhradila splátky, ktorých prehľad a započítanie je uvedené v Platobnej histórii pod položkou s názvom „Započítanie Vašej platby“. Vzhľadom na to, že žalovaná bola v zmysle Obchodných podmienok v omeškaní s platením viac ako troch splátok, došlo k zosplatneniu úveru, a to ku dňu, keď je v Platobnej histórii uvedená položka s názvom „Zrieknutie sa budúceho poplatku za vedenie účtu“, čím bola platnosť zmluvy v súlade so zmluvnými ustanoveniami ukončená. V prípade akýchkoľvek pochybností ohľadom ukončenia zmluvy je potrebné túto žalobu považovať za ukončenie zmluvy. Istina uplatnená v žalobe predstavuje rozdiel medzi poskytnutou istinou a započítanou platbou na istinu. Úrok z omeškania uplatnený v návrhu predstavuje v zmysle sadzobníka poplatkov 0,1% denne za každú splátku v omeškaní. Nakoľko žalovaná neplnila včas, čím porušila zmluvu, dostala sa v zmysle Obchodných podmienok do omeškania s tromi splátkami zároveň a postupca bol oprávnený požadovať okamžité predčasné splatenie celého zostatku poskytnutého úveru. Zmluvná pokuta uplatnená v návrhu (sankčný poplatok) vyplýva z bodu 6.1 a nasl. Obchodných podmienok a v zmysle Sadzobníka poplatkov je to 20% z každej omeškanej splátky, minimálne 3,32 eur. Dlžná suma ku dňu postúpenia pohľadávok predstavuje rozdiel súm v jednotlivých stĺpcoch vyčíslených v Platobnej histórii ku dňu 1.1.2009 v riadku označenom ako Konverze meny na EUR - N a platbami započítanými po tomto dátume na jednotlivé položky Istina, Úrok, Sankčný úrok, Sankčný poplatok. Žalovaná uznala vyššie uvedený záväzok v Dohode o uznaní záväzku. Žalovaná zároveň uznala aj náklady inkasného konania, ktoré si žalobca v tomto konaní neuplatňuje. Žalovaná odo dňa postúpenia pohľadávky uhradila dlžnú čiastku vo výške 25 eur dňa 24.11.2010 a 50 eur dňa 25.1.2011. Dlžná suma vo výške 157,45 eur (4 743,34 Sk) pozostáva z istiny vo výške 45,96 eur (1 384,59 Sk) (t.j. rozdiel medzi poskytnutým úverom a súčtom všetkých platieb započítaných na istinu), z úroku vo výške 73,31 eur (2 208,54 Sk) (t.j. rozdiel medzi úrokmi a platbami započítanými na úroky), z úroku z omeškania vo výške 0,00 eur (0,00 Sk) (t.j. sankčné úroky spolu), zo zmluvnej pokuty a z poplatkov vo výške 38,18 eur (1 150,21 Sk) (t.j. sankčné poplatky, poplatky za službu, poplatky za výber v hotovosti a iné poplatky spolu). Žalobca si v tomto konaní uplatňuje zákonný úrok z omeškania počnúc dňom 24.09.2009, t.j. dňom nasledujúcim po dni účinnosti postúpenia pohľadávky.

Žalovaná vzniesla námietku premlčania a žiadala žalobu žalobcu zamietnuť.

Vedľajší účastník na strane žalovanej vzniesol námietku premlčania a žiadal žalobu žalobcu zamietnuť.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou a jej prílohami a Zmluvou o úvere a ďalších úverových produktoch zo dňa 22.11.2006, Obchodnými podmienkami pre úver a vydávanie a používanie platobnej karty, Zmluvou o predaji podniku zo dňa 29.3.2006, Zmluvou o spolupráci zo dňa 25.10.2000, oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 23.9.2009, platobnou históriou žalovanej k zmluve č. 7257019561, sadzobníkom poplatkov platným od 1.6.2004, Dohodou o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 30.10.2010, pokusom o zmier zo dňa 20.6.2012, Dohodou o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach. Ďalej súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s oznámením o vstupe vedľajšieho účastníka zo dňa 14.9.2012 a vyjadrením vedľajšieho účastníka zo dňa 29.1.2013, písomným podaním žalovanej zo dňa 7.3.2013, písomnými podaniami žalobcu zo dňa 4.2.2013, dňa 26.2.2013, dňa 28.2.2013, dňa 4.3.2013, dňa 5.8.2013 a dňa 17.12.2013 spolu s prílohami, výpoveďou žalovanej a na základe takto vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav:

Žalovaná vo svojej výpovedi uviedla, že na dohode o uznaní záväzku a úhrade pohľadávky v splátkach sa nachádza jej podpis. Túto dohodu podpísala ani vlastne nevie ako. Bolo to v sobotu v doobedňajších hodinách, keď niekto zazvonil, otvorila dvere, bol tam nejaký pán na striebornom aute udávajúc, že sa veľmi ponáhľa, že už mal byť v Snine. Požiadal žalovanú, aby podpísala dohodu. Akurát stihla mu doniesť k dverám občiansky preukaz a keď jej povedal iba tú skutočnosť, že dlhuje nejaké peniaze, aby to bolo všetko v poriadku, aby to podpísala, nakoniec bez toho, aby to nejak čítala, túto dohodu

podpísala. Nepamätá sa, či mala uzavretú nejakú zmluvu s EOS-om. Nemá bližšiu vedomosť, z akej zmluvy je pohľadávka, ktorá je predmetom žaloby žalobcu. Dotyčný pán jej nič nevysvetľoval, mal to všetko vypísané, tlačil na ňu, aby to rýchle podpísala, že sa veľmi ponáhľa. Žalovaná tak v tom zmätku aj urobila, teda nemá vedomosť o tom vlastne, čo podpísala. Prostredníctvom svojho zástupcu uviedla, že podpísala listinu, ktorá vlastne bola uznaním premlčaného dlhu bez toho, aby o tom bola nejakým spôsobom poučená, aby o tom vedela, teda právne účinky v danom prípade dohody o uznaní dlhu ani nemohli nastať. Z toho dôvodu a z dôvodu vznesenej námietky premlčania, žiadala žalobu zamietnuť.

Vedľajší účastník na strane žalovanej uviedol vo svojom písomnom vyjadrení, že žalovaný bol v omeškani s platením viac ako troch splátok, preto právny predchodca žalobcu v súlade s Obchodnými podmienkami zosplatnil úver a to ku dňu 28. 1. 2009, keď je v platobnej histórii uvedená položka s názvom „Zrieknutie sa budúceho poplatku za vedenie účtu“, čím bola platnosť zmluvy v súlade so zmluvnými ustanoveniami ukončená. S poukazom na uvedené vedľajší účastník vznáša námietku premlčania celej pohľadávky žalobcu uplatňovanej žalobou, pretože žaloba bola súdu doručená dňa 13. 7. 2012, teda po uplynutí premlčacej doby. V obdobných súdnych konaniach žalobca namieta, že vedľajší účastník v konaní nemôže vzniesť účinne námietku premlčania. V tejto súvislosti vedľajší účastník poukázal na najnovšiu slovenskú teoretickú publikáciu z občianskeho procesného práva, podľa ktorej: „V praxi sa vyskytla otázka, či môže vedľajší účastník vzniesť námietku premlčania. Svojou podstatou je to úkon s hmotnoprávnou relevanciou, no nemožno ho podľa nás považovať za klasický dispozičný úkon, na ktorý vedľajší účastník nie je oprávnený“ (Števček/Ficová a kol., Občiansky súdny poriadok, Komentár - I. diel, 2. vydanie, Praha: C.H.Beck, 2012 str. 330). Vedľajší účastník poukázal aj na ustálenú judikatúru týkajúcu sa danej otázky. Okrem vznesenej námietky premlčania je nevyhnutné poukázať aj na skutočnosť, že časťou žalobcom uplatneného nároku je aj zmluvná pokuta a sankčné poplatky. Takáto zmluvná podmienka v zmluve medzi právnym predchodcom žalobcu a iným spotrebiteľom bola vyhlásená za neprijateľnú, teda absolútne neplatnú v rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 24. 3.2011 č.k. 21 Cb/10/2011-17. Dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku je kombináciou jednostranných a dvojstranných právnych úkonov upravujúcich právne vzťahy, ktoré vyplývajú zo spotrebiteľskej zmluvy. Je to formulár, ktorý vopred pripravil veriteľ pre dlžníka, prípadne osobu prístupujúcu k záväzku a dlžník nemá žiadnym spôsobom možnosť ovplyvniť jeho obsah. Tento formulár obsahuje jednostranné právne úkony uznania zväzku, prípadne prístúpenia k záväzku a dvojstranné právne úkony pri dohode o splátkach záväzku a dohode o uzatvorení rozhodcovskej doložky. Vzhľadom k predformulovanému obsahu Dohody možno mať vážne pochybnosti o tom, že skutočný prejav vôle dlžníka zodpovedá jej obsahu. V dohode sa dokonca neuvádza ani výška splátky ako esenciálna náležitosť dohody o splátkach. Prehlásenie dlžníka o vedomosti premlčania dlhu je sofistikovane „skryté“ do dohody o splátkach v bode 3, pričom by malo byť súčasťou uznania záväzku v bode 2 Dohody. Rozhodcovská doložka v bode 4 Dohody je ako neprijateľná zmluvná podmienka v právnych vzťahoch vyplývajúcich zo spotrebiteľskej zmluvy postihnutá absolútnou neplatnosťou (§ 53 ods. písm. r., ods. 5 OZ) a jej nulitné právne účinky v spotrebiteľských zmluvách už boli početne judikované Súdnym dvorom EÚ, Ústavným súdom SR, Najvyšším súdom SR, ale aj súdmi nižších stupňov. Takto predformulovaná Dohoda nemôže byť pre priemerného spotrebiteľa zrozumiteľná a určiteľná, pretože inštitúty uznania záväzku, premlčania, prípadne rozhodcovskej doložky, ich právny význam a dôsledky sú pre väčšinu spotrebiteľov neznámymi kategóriami. Z pohľadu súkromnoprávnej ochrany spotrebiteľa podpisom formulárovej Dohody ; spotrebiteľ zhoršil svoje zmluvné postavenie a uzatvorenie tejto Dohody privodil spotrebiteľovi značnú ujmu, čo je v rozpore s ustanovením § 54 ods. 1 OZ. V rovine verejnoprávnej ochrany spotrebiteľa upravenej ustanoveniami ZOS je potrebné okolnosti, za ktorých žalobca uzatvára so spotrebiteľmi formulárovej Dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku považovať za nekalú obchodnú praktiku. Iniciatíva k uzatvoreniu takejto Dohody nikdy nevychádza od spotrebiteľa. Dohoda je podpisovaná spotrebiteľmi po vynútenej návšteve pracovníka, prípadne splnomocnenej osoby žalobcu a po vypísaní Dohody touto osobou je dlžníkovi predkladaná na podpis s vysvetlením, že ide iba o dohodu o splátkach dlhu. Spotrebiteľ chcel splátky, avšak musel podpísať celý formulár, pričom ani len netušil význam toho, čo podpisuje. Dohoda, ako právny úkon, je pre svoju nezrozumiteľnosť, neurčitosť, rozpor s dobrými mravmi a rozpor s kogentnými ustanoveniami spotrebiteľského práva neplatná.

Žalobca v písomných podaniach uviedol, že v konaní má vedľajší účastník oprávnenia na všetky procesné úkony ako účastník. Koná však iba sám za seba. Nemôže teda robiť úkony, ktoré predstavujú dispozíciu s predmetom konania, lebo jeho úlohou je účastníkovi v konaní len pomáhať. Vedľajší účastník

nemôže uznať nárok žalobcu, nemôže uzavrieť zmier a nemôže sám vzniesť námietku premlčania, pretože nejde o úkon procesný, ale o úkon podľa hmotného práva. Subjektom, ktorý je oprávnený uplatniť námietku premlčania, je dlžník, resp. jeho právny nástupca a prípadne aj ich zástupca. Vedľajší účastník je oprávnený na procesné úkony, pričom námietka premlčania je hmotnoprávny úkon, ktorý vedľajšiemu účastníkovi nepatrí. V zmysle ustanovenia § 110 ods. 1 veda druhá, ak právo dlžník písomne uznal čo do dôvodu i výšky, premlčuje sa za desať rokov odo dňa, keď k uznaniu došlo; ak bola však v uznaní uvedená lehota na plnenie, plynie premlčacia doba od uplynutia tejto lehoty. V ostatnom podaní žalobca poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6Mcd0/4/2012 zo dňa 27.3.2013.

Pôvodný veriteľ - postupca a žalovaná ako zákazník uzavreli dňa 22.11.2006 zmluvu o úvere a ďalších úverových produktoch, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 325,33 eur (9.801,-Sk), ktorý mala splatiť v 36 pravidelných mesačných splátkach po 14,94 eur (450,-Sk), pričom dátum prvej splátky bol do 22.12.2006 s tým, že dátum každej ďalšej platby bol určený k 22. dňu v mesiaci. Celková cena úveru predstavovala 537,74 eur (16.200,-Sk).

Ako vyplýva z platobnej histórie k úveru žalovanej, dňa 22.11.2006 jej boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 325,33 eur. Ku dňu 28.1.2009 je v platobnej histórii uvedená položka „Zrieknutie sa poplatku za vedenie účtu“.

Podľa bodu 1.1. Obchodných podmienok pre úver a vydávanie a používanie platobnej karty (ďalej len „Obchodné podmienky“), tieto vymedzujú vzťahy medzi pôvodným veriteľom ako veriteľom a zákazníkom - fyzickou osobou ako dlžníkom, ktorý požiadal o poskytnutie finančných prostriedkov vo výške uvedenej v zmluve o úvere a ktorý zároveň požiadal o poskytnutie úverového rámca na opakované čerpanie úveru na základe zmluvy o revolvingovom úvere. Tvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy o úvere. Vzťahy zmluvami výslovne neupravené sa riadia ustanovenia zák. č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v platnom znení a zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch.

Podľa Článku 2., bod 2.1. Obchodných podmienok, ak je úver použitý na nákup tovaru, je tovar vo vlastníctve zákazníka.

Zákazník je povinný platiť za služby poskytované GE Money Multiservis, k.s. úroky, poplatky a ostatné náklady podľa aktuálneho Sadzobníka poplatkov- Sadzobník je neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere, obsahuje poplatky, pokuty a úrokové sadzby (bod 2.3., Článok. 2. Obchodných podmienok).

Podľa Článku 7., bod 7.3. Obchodných podmienok, veriteľ je oprávnený požadovať okamžité predčasné splatenie všetkých čiastok dlžných zákazníkom podľa zmluvy o úvere v prípade, že nastane ktorákoľvek z nasledujúcich skutočností: zákazník porušuje zmluvu o úvere, najmä ak bol v omeškaní s platením viac ako troch splátok zároveň.

V zmysle Článku 7., bod 7.5. Obchodných podmienok, ukončenie platnosti zmluvy z akéhokoľvek dôvodu nezbavuje zákazníka povinnosti uhradiť v súlade s ustanovením zmluvy o úvere všetky nesplatené splátky za dobu, na ktorú bola zmluva o úvere uzatvorená, výdavky spojené s ukončením zmluvy o úvere, zmluvné pokuty, náhradu škody a iné záväzky.

Zmluvou o predaji podniku zo dňa 29.3.2006 GE Money Multiservis, k.s. - pôvodný veriteľ ako predávajúci previedol na kupujúceho - postupcu GE Money, a.s. vlastnícke právo k veciam, iné práva a iné majetkové hodnoty, ktoré slúžia prevádzkovaniu podniku.

Postupca listom zo dňa 23.9.2009, označeným ako oznámenie o postúpení pohľadávky, žalovanej oznámil, že ako postupca uzavrel zmluvu o postúpení pohľadávok so žalobcom, na základe ktorej bola

pohľadávka voči nej postúpená na žalobcu, ktorý sa stáva veriteľom uvedenej pohľadávky a zároveň ju vyzval, aby vzhľadom k uvedeným skutočnostiam všetky svoje plnenia na úhradu dlhu od dátumu doručenia tohto oznámenia platila na účet žalobcu a upozornila ho, že od doručenia oznámenia jej záväzky vyplývajúce z postúpenej pohľadávky budú považované za riadne a včas splnené iba ich riadnym a včasným uhradením na uvedený účet žalobcu.

Dňa 30.10.2010 bola uzatvorená Dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku (ďalej len „Dohoda“) medzi žalobcom a žalovanou. V Článku 2. Dohody - Uznanie záväzku, žalovaná ako osoba uvedená v bode 1.2 uznala čo do právneho dôvodu a výšky záväzok voči veriteľovi, ktorý vznikol na základe zmluvy uzatvorenej s GE Money, a.s. s tým, že dlžná suma pozostáva z istiny v sume 120,96 eur a príslušenstva pohľadávky podľa zmluvy a nákladov na inkasné konanie v sume 34,86 eur. V Článku 3. Dohody - Forma splatenia záväzku, bod 3.1. osoba uvedená v bode 1.2. vyhlasuje, že má vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch.

Z Dohody o uznaní záväzku a úhrade pohľadávky v splátkach zo dňa 6.12.2010 súd zistil, že zmluvnými stranami boli žalobca ako veriteľ a žalovaná ako dlžník. V čl. 2. Uznanie záväzku žalovaná ako dlžník uznala čo do právneho dôvodu a výšky záväzok voči veriteľovi, ktorý vznikol na základe zmluvy uzatvorenej s postupcom s tým, že celková dlžná suma 318,50 eur pozostáva z istiny v sume 95,96 eur, ostatného príslušenstva podľa zmluvy v sume 73,31 eur, z úroku z omeškania 36,5% ročne zo sumy 95,96 eur od 24.9.2009 do dňa splatnosti poslednej splátky podľa dohody a nákladov na inkasné konanie v sume 73,04 eur. Podľa čl. 3. Forma splatenia záväzku bod 3.1 dlžník sa zaväzuje splatiť svoj záväzok voči veriteľovi v 13 pravidelných splátkach v dohodnutej minimálnej výške 25 eur k 25. dňu v mesiaci, pričom dátum splatnosti prvej splátky je 25.12.2010 a dátum splatnosti poslednej splátky je 25.12.2011. Podľa čl. 3 bodu 3.4 dlžník vyhlasuje, že má vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch.

Žalobca listom zo 20.6.2012 označeným ako Pokus o zmier, vyzval žalovanú na úhradu dlžnej sumy v celkovej výške 179,65 eur, pozostávajúcej z istiny neuhradeného úveru 45,96 eur, zmluvného/zákonného úroku vo výške 22,20 eur, úroku z omeškania vo výške 73,31 eur, sankčných poplatkov v sume 13,28 eur a poplatkov v sume 24,90 eur.

Zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky (§ 497 Obchodného zákonníka).

Podľa § 2 písm. a) zákona NR SR č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

V zmysle § 3 ods. 1, ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Súd na základe takto zisteného skutkového stavu vyhodnotil zmluvný vzťah medzi účastníkmi ako spotrebiteľskú zmluvu napriek tomu, že zmluva o úvere bola účinne uzavretá 22.11.2006, teda za účinnosti Občianskeho zákonníka, ktorý v ustanovení § 52 ods. 1 definoval spotrebiteľskú zmluvu ako kúpnu zmluvu, zmluvu o dielo alebo inú odplätnú zmluvu upravenú v ôsmej časti tohto zákona a zmluvu podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

Na uvedený právny vzťah je totiž potrebné aplikovať zákon č. 634/1992 Z.z. o ochrane spotrebiteľa účinný v čase uzavretia úverovej zmluvy a vychádzať pritom z ustanovenia § 23a ods. 1, ods. 2, podľa ktorého spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa § 52 až 60 Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Z § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy vyplýva, že spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

Podľa § 52 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

V zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka).

Podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Z § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka vyplýva, že zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom (§ 39 Občianskeho zákonníka).

Ako vyplýva z § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

Podľa § 503 ods. 2 Obchodného zákonníka, ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky.

V zmysle § 504 Obchodného zákonníka, dlžník je povinný vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky v dojednanej lehote, inak do jedného mesiaca odo dňa, keď ho o ich vrátenie veriteľ požiadal.

Podľa § 506 Obchodného zákonníka, ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi.

Z § 100 Občianskeho zákonníka je zrejmé, že právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Zmena v osobe veriteľa alebo dlžníka nemá vplyv na plynutie premlčacej doby (podľa § 111 Občianskeho zákonníka).

V zmysle § 524 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Na základe vykonaného dokazovania súd zistil, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou bola uzavretá zmluva oúvere, ktorá bola na žalobcu postúpená zmluvou o postúpení, ktoré postúpenie bolo preukázané oznámením o postúpení postupom adresovaným žalovanej, ktoré bolo vykonané v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka ako aj zákona o spotrebiteľských úveroch, preto má súd za to, že je daná aktívna legitímácia žalobcu v tomto konaní.

Ďalej mal súd za preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, teda spotrebiteľská zmluva.

Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách

V zmysle článku 3 smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách Zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevylučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz.

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou

zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

Žalovaná ako aj vedľajší účastník na strane žalovanej v priebehu súdneho konania vzniesla námietku premlčania voči uplatnenej pohľadávke, úlohou súdu bolo preto sa so vznesenou námietkou vysporiadať.

Z platobnej histórie žalovanej vyplýva, že žalovaná čerpala dňa 22.11.2006 úver vo výške 325,33 eur, pričom ku dňu 28.1.2009 je v platobnej histórii uvedená položka „Zrieknutie sa poplatku za vedenie účtu“. Sám žalobca v žalobe uvádza, že k zosplatneniu celého úveru došlo k uvedenému dňu. Zároveň je zrejmé, že k uvedenému dňu už bola žalovaná v omeškaní minimálne s tromi splátkami a podľa Obchodných podmienok k zmluve bol už žalobca oprávnený vyhlásiť splatnosť celého úveru (bod 7.3 Obchodných podmienok).

Všeobecná 3-ročná premlčacia doba začína plynúť odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Možnosť vykonať právo po prvý raz ako začiatok plynutia premlčacej doby nastáva v momente, keď je právo žalovateľné. Zákon určuje objektívne stanovený začiatok plynutia premlčacej doby, ktorý nezávisí od subjektívnej okolnosti, teda či oprávnený subjekt vedel alebo nevedel o svojom práve. Všeobecná 3-ročná premlčacia doba plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Tým je objektívne vymedzený začiatok plynutia premlčacej doby, ktorý je odvodený od slova „mohlo“ a nie od slova „mohol“. Tento okamih je daný objektívne a nezávisle od subjektívnej okolnosti, teda či oprávnený vedel alebo nevedel o svojom práve (pozri R 1/1998).

Súd v danej súvislosti poukazuje na súdnu prax (R 28/1984) podľa ktorej, ak veriteľ môže vyvolať splatnosť dlhu sám, potom môže svoje právo i vykonávať. Z toho dôvodu súdna prax vyvodzuje, že prvá objektívna možnosť vykonania práva je okamihom, keď veriteľ mohol najskôr o splnenie požiadať. Z predloženej platobnej histórie k úverovému účtu žalovanej je zrejmé, že dňa 28.1.2009 už žalovaná bola v omeškaní minimálne s tromi splátkami zároveň a predchodca žalobcu bola oprávnený vykonať svoje právo a zosplatniť celý úver. V zmysle výkladu vyššie uvedenej judikatúry, podľa ktorej akokoľvek je okamih, kedy mohlo byť právo uplatnené prvýkrát, často podvedome spájaný so splatnosťou záväzku, môže nastať úplne bez závislosti na nej. Okamih, kedy mohlo byť právo vykonať po prvý raz, je totiž nutné vnímať objektívne, a je preto rozhodujúce, kedy mohlo byť právo objektívne veriteľom uplatnené po prvý raz, nie kedy bolo skutočne uplatnené.

Vzhľadom na skutočnosť, že v danom prípade ide o spotrebiteľskú vec, je potrebné zohľadniť aj ust. § 54 ods. ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší a aj v predmetnej veci pre spotrebiteľa priaznivejšie vykladať vyššie cit ustanovenie všeobecných podmienok k zmluve. Sama skutočnosť, že zmluvnú formuláciu je možné vysvetliť viacerými spôsobmi, je postačujúca k tomu, aby súd ex offo vyložil predmetné zmluvné ustanovenie tak, aby bolo priaznivejšie pre spotrebiteľa. Súd preto aj dohodu účastníkov o možnosti vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky podľa bodu 7.3 Obchodných podmienok vykladá priaznivejšie pre spotrebiteľa

Trojročná premlčacia doba tak začala plynúť dňa 29.1.2009 a uplynula dňa 29.1.2012. Keďže k podaniu žaloby žalobcom došlo dňa 13.7.2012, súd je toho názoru, že pohľadávka žalobcu je premlčaná a žalovanou a vedľajším účastníkom bola vznesená námietka premlčania dôvodne.

Keďže žaloba bola žalobcom podaná dňa 13.7.2012, teda po uplynutí premlčacej doby, súd žalobu žalobcu voči žalovanej zamietol.

Pokiaľ ide o aplikáciu všeobecnej trojročnej premlčacej doby podľa Občianskeho zákonníka a nie štvorročnej podľa Obchodného zákonníka na daný vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy, súd považuje za potrebné poukázať na to, že prednosť majú osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva vrátane ustanovení § 52 až §54

Občianskeho zákonníka. Dualistický systém záväzkového práva (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy a pod.) v našom právnom poriadku síce dlhodobo funguje, avšak niet rozumného dôvodu na skonštatovanie, že na premlčanie v spotrebiteľsko-právnej, a teda typickej občianskoprávnej veci má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi podnikateľmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia.

Pokiaľ žalobca ohľadne aplikácie Občianskeho zákonníka spotrebiteľskú zmluvu, ktorá je na absolútnym obchodom poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6Mcdo/4/2012 zo dňa 27.3.2013, súd v danej súvislosti dáva do pozornosti uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky č.k. I. ÚS 402/2013-10 zo dňa 19.júna 2013, v ktorom sa tento stotožnil s názorom odvolacieho na túto otázku: „Žalobca v odvolaní odkazuje na literatúru, podľa ktorej vzťahy, ktoré vznikajú pri zabezpečení záväzkov z úverovej zmluvy, sa spravujú ustanoveniami Obchodného zákonníka. Odvolací súd sa s týmto názorom nestotožňuje a ako už uviedol, postavenie spotrebiteľa nie je prípustné zhoršiť oproti právnej úprave v Občianskom zákonníku a vrátane zabezpečenia úveru, ktorý odvolací súd nespochybňuje, že je absolútnym obchodom. V rámci kolízie dvoch noriem na ten istý inštitút sa však použije občianskoprávna úprava. Iná vec by bola, ak by išlo o úver medzi dvomi nepodnikateľmi (C2C), alebo dvoma podnikateľmi (B2B), resp. ak by nešlo o spotrebiteľskú zmluvu. Treba pripomenúť, že ide o formulárovú zmluvu, ktorej predformulované zmluvné podmienky spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť. Ak dodávateľ predformuluje v spotrebiteľskej zmluve klauzuly, ktoré sú v rozpore s ustanovením § 54 ods. 1 OZ resp. ich nedá do súladu s § 54 ods. 1 OZ v zmysle § 879f ods. 3, 4 OZ, tak sa dostáva do rozporu so zákonom a takéto klauzuly sú neplatné (§ 39 OZ). O takýto rozpor ide aj vtedy, ak by sa postavenie spotrebiteľa zo spotrebiteľskej zmluvy použitím inštitútu práva podľa Obchodného zákonníka s odkazom na § 261 ods. 3 Obchodného zákonníka zhoršilo napriek tomu, že Občiansky zákonník upravuje pre spotrebiteľa rovnaký inštitút priaznivejšie.“

Žalobca si svoj nárok v konaní uplatňuje proti žalovanej aj z titulu toho, že s ňou uzatvoril dohodu o splátkovom kalendári a uznaní dlhu a dohodu o uznaní záväzku a úhrade pohľadávky v splátkach a z toho, že žalovaná v týchto dokumentoch prehlásila, že má vedomosť o premlčaní dlhu a o jeho následkoch.

Žalovaná dňa 30.10.2010 podpísala formulárovú Dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku a dňa 6.12.2010 formulárovú Dohodu o uznaní záväzku a úhrade pohľadávky v splátkach. Napriek tomu, že v čase podpisu dohôd ešte nemala byť pohľadávka žalobcu premlčaná, v bode 3.1 resp. 3.4 dohôd je uvedené, že žalovaná vyhlasuje, že má vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch. V danom prípade totiž ide o predformulovaný obsah oboch dohôd. Samotné uznanie dlhu je spojené s dohodou o uzavretí splátkového kalendára, pričom je možné mať pochybnosti o tom, že žalovaná si bola vedomá dôsledkov uznania dlhu, najmä predĺženia premlčacej doby v zmysle § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Aj z výpovede žalovanej vyplýva, že si nebola vedomá skutočnosť, že ak podpíše dohodu, bude povinná pohľadávku platiť a napriek premlčaniu, teda z uvedeného vyplýva, že jej nebola zrejmá ani skutočnosť, že uznáva uplatnenú pohľadávku a ani dôsledky tohto úkonu. Zamestnanec žalobcu navyše sám vyhľadal žalovanú za účelom podpisu dohôd, teda iniciatíva k uzatvoreniu dohôd nevychádzala od spotrebiteľa. Spotrebiteľ, ktorému išlo najmä o to, aby mohol uhradiť dlh v splátkach, keďže sociálna situácia mu nedovoľovala uhradiť dlh naraz, musel podpísať celý formulár, pričom je zrejmé aj z výpovede žalovanej, že význam obsahu formulárov, ktoré podpísala jej nebol úplne zrejmý. Vzhľadom na takto predformulovaný obsah a okolnosti podpisu dohôd možno mať vážne pochybnosti aj o tom, že ide o skutočný prejav vôle žalovanej uznať dlh a nejde iba o vôľu uzavrieť dohodu o splátkach so žalobcom.

Tak ako súd vyššie uviedol, právny vzťah medzi účastníkmi konania je právnym vzťahom zo spotrebiteľskej zmluvy a teda na tento je potrebné aplikovať ustanovenia, ktoré upravujú vzťahy spotrebiteľského charakteru. Tieto ustanovenia je treba aplikovať aj na právne úkony, ktoré bezprostredne nadväzujú na spotrebiteľskú zmluvu a teda aj na právny úkon uznania dlhu odporcom. Dohodu o splátkovom kalendári a uznaní dlhu je potrebné považovať za dodatok k predbežne formulovanej štandardnej zmluve, teda k spotrebiteľskej zmluve, z ktorej žalobca odvodzuje svoj právny nárok. Právny režim predbežne formulovanej štandardnej zmluvy definovaný v čl. 3 ods. 2

Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, teda nevyhnutne musí dopadať aj na predmetnú dohodu.

Postup žalobcu je v rozpore s dobrými mravmi, pretože podpisom takýchto formulárových dohôd žalovaná ako spotrebiteľ zhoršila svoje zmluvné postavenie dohodnuté v pôvodnej zmluve v rozpore s ustanovením § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. Je nelogické, aby spotrebiteľ, ak by mal vedomosť o stave vecí, mal záujem na uznaní záväzku a predĺžení premlčacej doby. Ide o znevýhodnenie spotrebiteľa výlučne v prospech dodávateľa, predložením vopred pripraveného tlačiva na podpis spotrebiteľovi.

Uznanie záväzku žalovanou bolo vykonané na predtlačí žalobcu, pričom listina bola označená ako Dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku a Dohoda o uznaní záväzku a úhrade pohľadávky v splátkach, ktoré označenie môže u bežného občana - spotrebiteľa s minimálnym právnym vedomím za určitých okolností, keď je zo strany veriteľa, resp. jeho právneho nástupcu či už písomne alebo ústne, telefonicky či iným spôsobom upozorňovaný, keď nie až zavražďovaný, možným súdnym konaním a následnou exekúciou, priviesť k rozhodnutiu uzavrieť takúto dohodu o splátkovom kalendári v snahe zabrániť jeho postihu a urovnať svoje záväzky voči druhej strane. V ďalšom si však možno často ani neuvedomuje, aké ďalšie prehlásenia podpísal, prípadne k akým ďalším povinnostiam alebo sankciám sa zaviazal, navyše keď samotná dohoda je vypísaná vo všetkých bodoch zástupcom druhej strany.

Súd preto predmetnú spotrebiteľskú vec podrobil aj z pohľadu súdnej kontroly nekalých obchodných praktík. Inštitút nekalej obchodnej praktiky je zákonným termínom, ktorý nie je možné prehladať ani v rovine súkromného práva.

V prípade, že žalobca uplatňuje právo po použití nekalej obchodnej praktiky, súd môže odmietnuť poskytnúť ochranu takto uplatnenému právu. Ak sa právo uplatňuje po použití nekalej obchodnej praktiky, ide o výkon práva v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

Konaním v rozpore s dobrými mravmi na účely zákona o ochrane spotrebiteľa č. 250/2007 Z. z. (účinný v čase podpisu dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku) sa rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže privodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, lesť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej dohody (§ 4 ods. 8 zák. o ochrane spotrebiteľa).

U iných praktík ako sú taxatívne uvedené v prílohe č. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa je pre záver o nekalosti dôležitá existencia nižšie uvedených aspektov.

Obchodná praktika sa považuje za nekalú, ak a) je v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti, b) podstatne narušuje alebo môže podstatne narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k výrobku alebo službe, ku ktorému sa dostane alebo ktorému je adresovaná, alebo priemerného člena skupiny, ak je obchodná praktika orientovaná na určitú skupinu spotrebiteľov (§ 7 ods. 2 zákona o ochrane spotrebiteľa).

Odbornou starostlivosťou sa rozumie úroveň osobitnej schopnosti a starostlivosti, ktorú možno rozumne očakávať od predávajúceho pri konaní vo vzťahu k spotrebiteľovi, zodpovedajúca čestnej obchodnej praxi alebo všeobecnej zásade dobrej viery uplatňovanej v jeho oblasti činnosti (§ 2 písm. u) zákona o ochrane spotrebiteľa).

Podstatným narušením ekonomického správania spotrebiteľa sa rozumie využitie obchodnej praktiky na značné obmedzenie schopnosti spotrebiteľa urobiť rozhodnutie, ktoré by pri dostatku informácií inak neurobil (§ 2 písm. r) zákona o ochrane spotrebiteľa).

Zámer žalobcu dosiahnuť vymožitelnosť pohľadávky podpísaním Dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 30.10.2010 a Dohody o uznaní záväzku a úhrade pohľadávky v splátkach zo dňa 6.12.2010, ktoré podpísala žalovaná, súd hodnotí ako nekalú obchodnú praktiku, pretože boli naplnené zákonné znaky tohto zákonného inštitútu a to nedostatok odbornej starostlivosti na strane dodávateľa, ako aj potenciálne riziko, že takéto konanie naruší správanie spotrebiteľa. Uznanie dlhu žalovanou súd považuje za právne neúčinné, pretože, ako už súd uviedol vyššie, žalovaná nemala vedomosť o následkoch uznania dlhu, ktoré je zakomponované dohód, pričom je možné mať pochybnosti o tom, že ide o skutočný prejav vôle žalovanej uznať dlh a nejde iba o vôľu uzavrieť dohodu o splátkach so žalobcom. Z uvedeného je zrejmé, že pri dostatku informácií by žalovaná uvedenú dohodu spojenú s uznaním dlhu nepodpísala. Žalobca v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti žalovanú nepoučil o následkoch podpisu dohód a uznania, naviac sám iniciatívne vyhľadal žalovanú, ktorá v dobrej viere a snahe uhradiť dlh v splátkach, podpísala formulár, obsah ktorého jej nebol úplne zrejmý. Skutočnosť, že žalobca sám vyhľadal žalovanú v mieste jej trvalého bydliska je nepochybná, keď ako miesto uzavretia dohody je uvedená obec trvalého bydliska žalovanej. V dôsledku takéhoto konania mohla byť žalovaná konfrontovaná rodinnými príslušníkmi alebo aj blízkymi spolubývajúcimi a aj pôsobenie tohto prostredia mohlo ovplyvniť žalovanú v jej správaní, výsledkom ktorého bolo podpísanie formulárovej predtlačky uznania dlhu a uzatvorenia splátkového kalendára s cieľom čo najskoršieho odchodu pracovníka žalobcu a nevyvolávania akýchkoľvek domnienok v súvislosti s jeho zotrvaním v domácom prostredí žalovanej, ktorý úkon pod vplyvom uvedených faktorov mohol byť žalovanou vykonaný bez náležitého oboznámenia sa s jednotlivými ustanoveniami dohód, a tak v konečnom dôsledku k jej zaviazaniu sa k ďalším povinnostiam a súčasne vyvolaniu právnych následkov vyplývajúcich z príslušných právnych predpisov, ako je napr. predĺženie premlčacej doby na uplatnenie práva žalobcu, o ktorých žalovaná nemala vedomosť.

Celé toto konanie vrátane zabezpečenia uznania záväzku možno potom hodnotiť ako konanie prinajmenšom špekulatívne s cieľom zabezpečenia exekučného titulu a následného vedenia exekúcie voči žalovanej na pohľadávku, ktorá síce je tvorená dlžnou istinou ku dňu postúpenia, no príslušenstvom pohľadávky spočívajúcom jednak v úrokoch z omeškania za niekoľko rokov omeškania, ako aj v trovách konania, a to najmä trovách právneho zastúpenia, ktorá suma môže v konečnom dôsledku niekoľkonásobne prevýšiť dlžnú sumu, ktorú v konečnom dôsledku bude musieť žalovaná uhradiť.

Ak by žalobca postupoval s odbornou starostlivosťou, nepoužil by jeden formulár, ktorý obsahuje dohodu o splátkach ako dvojstranný právny úkon, zároveň uznanie dlhu ako jednostranný právny úkon a prípadne ešte aj pristúpenie k záväzku podľa § 533 OZ. Takto vytvorený formulár pôsobí na spotrebiteľa prinajmenšom máťuco, pričom možno predpokladať, že práve to je jeho účelom.

Zo samotného znenia dohód je zrejmé, že sa jedná o formulárové dokumenty, ktoré majú zdanlivo pôsobiť ako ústupok žalovanej strane vo forme povolenia splátok dlhu, no ich skrytým cieľom je dosiahnutie uznania záväzku a tým predĺženie premlčacej lehoty na uplatnenie žalobného nároku. Zo samotného textu predmetných dohód vyplýva, že ide o formulár, ktorý žalobca používa vo vzťahu k neurčitému počtu dlžníkov a údaje o dlžníkoch sú následne do formulára dopisované rukou. Ak dlžník podpisuje takúto dohodu, nerobí to z dôvodu, aby uznať svoj záväzok, ale aby dosiahol možnosť uhrádzať svoj dlh v splátkach. Uznanie záväzku je cieľ sledovaný žalobcom, nie však žalovaným ako spotrebiteľom, ktorý obsah formulára nemôže nijako ovplyvniť.

Keďže súd zámer žalobcu dosiahnuť vymožitelnosť pohľadávky podpísaním Dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 30.10.2010 a Dohody o uznaní záväzku a úhrade pohľadávky v splátkach zo dňa 6.12.2010, vyhodnotil ako nekalú obchodnú praktiku, lebo pri uzavretí týchto dohód neboli dodržané princípy dobromyseľnosti a čestnosti, tak ako sa nimi súd zaoberal a uviedol vyššie a ide o výkon práva v rozpore s dobrými mravmi, a teda absolútne neplatný, súd neposkytol ochranu takto uplatnenému právu.

V danej súvislosti súd poukazuje aj na judikatúru českého ústavného súdu, konkr. bod 27 nálezu Ústavného súdu ČR I. ÚS 3512/2011, cit.: „Uplatňovanie princípu dôvery v úkony ďalších osôb pri veškerom sociálnom styku s nimi je základným predpokladom pre fungovanie komplexnej spoločnosti (Luhmann, N.: Vertrauen. Ein Mechanismus der Reduktion sozialer Komplexität. Stuttgart 1989, str. 1). Dôveru je treba pokladať za elementárnu kategóriu sociálneho života. Jednak vyjadruje vnútorný postoj odrážajúci eticky odôvodnené predstavy a očakávaní jednotlivých členov spoločnosti a z druhej strany je výrazom princípu právnej istoty, ktorý predstavuje jednu z fazet materiálne, tj. hodnotovo, chápaného právneho štátu, jehož ústavné normatívny výraz je obsažený v čl. 1 odst. 1 Ústavy ČR. Naznačená konkretizácia princípu právneho štátu je oním princípom, ktorý pôsobí na strane sťažovateľa a proti princípu autonómie vôle, ktorého sa dovoľávajú obecné sudy. Je pak primárne úkolem obecných súdov nájsť praktickú konkordanciu medzi oboma protikladne pôsobiacimi princípmi tak, aby zostalo zachované maximum z oboch, a tak, aby výsledok bol slučitelný s obecnou predstavou spravodlivosti.“ [obdobne nález Ústavného súdu ze dne 15. 6. 2009, sp. zn. I. ÚS 342/09 (N 144/53 SbNU 765)].

Ako vyplynulo z vykonaného dokazovania a ako už bolo uvedené vyššie, žalobcom uplatnená pohľadávka bola splatná dňa 29.1.2009. Žalobca podal žalobu na súde dňa 13.7.2012, teda po uplynutí všeobecnej trojročnej premlčacej doby. Námitka premlčania tak bola vznesená dôvodne, preto súdu neostávalo iné, ako žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietnuť.

Podľa § 137 zák. č. 99/1963 Zb. (Občiansky súdny poriadok v platnom znení, ďalej len „O.s.p.“), trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Súd o trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., v zmysle ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelne uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Žalovaná, ktorá bola vo veci plne úspešná si vyčíslila trovy právneho zastúpenia podľa vyhl. MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) v sume 60,78 eur.

V zmysle prechodného ustanovenia účinného od 1. júla 2013 v § 20c vyhlášky za úkony právnych služieb, ktoré boli vykonané pred 1. júlom 2013, patrí advokátovi odmena podľa predpisov účinných do 30. júna 2013.

Tarifnú hodnotu predstavuje suma 157,45 eur, z ktorej sumy odmena za jeden úkon právnej služby predstavuje podľa § 10 ods. 1 cit. vyhl. sumu 16,50 eur. Súd priznal právnemu zástupcovi žalovanej odmenu za tri úkony právnej služby a to prevzatie a príprava zastúpenia dňa 22.2.2013 podľa § 14 ods. 1 písm. a) vyhlášky účinné do 30.6.2013, za zastúpenie na pojednávaní dňa 15.8.2013 podľa § 13a ods. 1 písm. d) vyhlášky a podľa § 13a ods. 4 vyhlášky (1/4 odmeny) a za zastúpenie na pojednávaní dňa 19.12.2013 podľa § 13a ods. 1 písm. d) vyhlášky a ďalej režijný paušál za tri úkony po 7,81 eur v sume 23,43 eur podľa § 16 ods. 3 cit. vyhl., teda spolu trovy právneho zastúpenia v sume 60,78 eur.

Vedľajší účastník, ktorý sa konania zúčastnil na strane plne úspešnej žalovanej si vyčíslil v podaní zo dňa 29.1.2013 prostredníctvom svojho právneho zástupcu trovy právneho zastúpenia vo výške 58,37 eur.

Vedľajšiemu účastníkovi v súlade s ust. § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku vznikol nárok na náhradu trov právneho zastúpenia. Suma 58,37 eur pozostáva z odmeny právneho zástupcu vedľajšieho účastníka za dva úkony právnej služby pri základnej sadzbe podľa § 10 ods. 1 vyhlášky (prevzatie a

príprava zastúpenia, podľa § 14 ods. 1 písm. a) vyhlášky v sume 16,60 eur, vyjadrenie zo dňa 29.1.2013 podľa § 14 ods. 1 písm. b) vyhlášky v sume 16,60 eur, z režijného paušálu podľa § 16 ods. 3 cit. vyhl. v sume 1x7,63 eur úkon právnej služby vykonaný v roku 2012 a v sume 1x7,81 eur za úkon právnej služby vykonaný v roku 2013.

DPH vo výške 20% podľa § 18 ods. 3 vyhlášky v znení účinnom po 1.6.2009 z odmeny a náhrad v sume 48,64 eur, tak predstavuje sumu 9,73 eur.

Súd tak vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovanej priznal trovy konania v sume 58,37 eur.

Ak je cieľom združení na ochranu spotrebiteľa presadzovať oprávnené záujmy spotrebiteľov a právom spotrebiteľa chrániť a presadzovať svoje oprávnené záujmy aj prostredníctvom združení na ochranu spotrebiteľov, musí sa súd, ak sa združenie na ochranu spotrebiteľa zúčastní konania ako zástupca účastníka alebo vedľajší účastník na strane spotrebiteľa zaoberať tým, či takéto trovy konania boli účelne vynaložené na ochranu oprávnených záujmov spotrebiteľa (Uznesenie Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 25. 04. 2012, sp. zn. 17Co/91/2012).

Občiansky súdny poriadok vo svojich ustanoveniach nevyklučuje, aby účastník odborne spôsobilý hájiť svoje záujmy v konaní pred súdom, sa nemohol dať zastúpiť zástupcom a aby len z tohto dôvodu mu nemala byť priznaná náhrada trov vzniknutých v súvislosti s právnym zastupovaním. Náklady s tým spojené sú vždy potrebné. Vyššie uvedené sa v plnej miere vzťahuje tiež na možnosť vedľajšieho účastníka dať sa zastupovať v konaní advokátom (uznesenie Krajského súdu Prešov zo dňa 28. marca 2012, sp. zn. 7Co/34/2012).

V právnej veci týkajúcej sa spotrebiteľského sporu má oprávnenie vystupovať ako vedľajší účastník aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv spotrebiteľov, pričom nemusí preukazovať „právny záujem na jeho výsledku“, pretože možnosť aby vystupoval ako vedľajší účastník na strane spotrebiteľa mu dáva priamo špeciálna zákonná úprava uvedená v ustanovení § 93 ods. 2 O. s. p. Keďže ustanovenie § 93 ods. 4 O. s. p. výslovne upravuje, že vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, z toho možno vyvodíť len jeden záver a to, že vedľajší účastník má (rovnako ako akýkoľvek hlavný účastník) jednak právo na právnu pomoc pred súdmi, čo je základné ústavné právo (článok 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky), ktoré sa v rámci civilného súdneho konanie realizuje možnosťou zabezpečiť si kvalifikované právne zastúpenie splnomocneným právnym zástupcom - advokátom, a samozrejme má i právo na náhradu trov konania, kam podľa ustanovenia § 137 ods. 1 O. s. p. bez akýchkoľvek pochybností patrí i náhrada trov právneho zastúpenia. Samozrejme, vedľajšiemu účastníkovi môže byť priznaná náhrada trov konania (teda i náhrada trov právneho zastúpenia) len v prípade, ak právo na náhradu trov konania vznikne tomu účastníkovi, na strane ktorého v konaní vystupoval (uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 25. apríla 2012, sp. zn. 17Co/87/2012).

Súd poukazuje na skutočnosť, že právnomu zástupcovi vedľajšieho účastníka bol doručený žalobný návrh spolu s prílohami. Na tomto základe, po preštudovaní zaslaného materiálu podal právny zástupca vedľajšieho účastníka vyjadrenie vo veci, ktoré obsahovalo právny rozbor prejednávanej veci, kde okrem iného tento účastník vzniesol námietku premlčania, poukázal na použitú nekalú obchodnú prax, poukázal na judikatúru súdov v obdobných veciach a uviedol ďalšie skutočnosti. Teda ak pri posudzovaní jednotlivých úkonov právnej služby vedľajšieho účastníka sa posudzuje ich účelnosť ako vlastnosť, ktorá sleduje naplnenie cieľa, súd je toho názoru, že oba úkony právnej služby boli účelné. Ich cieľom bola pomoc žalovaným ako spotrebiteľom a zlepšenie ich procesného postavenia v spore, a to najmä ako už bolo uvedené, vznesením námietky premlčania uplatnenej pohľadávky, prípadne poukázaním na ďalšie skutočnosti, ktoré môžu mať za následok úspech žalovanej strany- spotrebiteľa v spore.

Súd poukazuje na obdobný názor vyslovený napríklad v rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 13Co/253/2012 zo dňa 25.9.2012, Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3Co/69/2012 zo dňa

05.12.2012, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 16Co/94/2012 zo dňa 28.06.2012, Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 3Cob/226/2012 zo dňa 20.11.2012, Krajského súdu v Nitre sp. zn. 7Co/194/2012 zo dňa 31.08.2012.

Vzhľadom na vyššie uvedené súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd do Prešova

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie. Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.